

Kevés a bátrabb klímapolitika: az új klímatörvénynek a pénzügyi rendszert is mozgósítania kell

Egy új klímatörvény nemcsak arról dönt, mennyivel csökkentse Magyarország a kibocsátását, hanem arról is, honnan lesz forrás az ehhez szükséges beruházásokra. Gyura Gábor, a Magyar Fenntartható Befektetési és Pénzügyi Egyesület igazgatója szerint ehhez a költségvetési szabályoktól a bankokon és az állami pénzügyi intézményeken át egészen a vállalati beruházásokig a teljes finanszírozási rendszert össze kell hangolni a klímacélokkal. A civil klímatörvény-tervezet többek között kiszámíthatóbb állami klímaköltségekkel, éghajlatvédelmi alappal, vállalati átállási tervekkel és a pénzügyi szereplők szorosabb együttműködésével teremtené ehhez kereteket.

A klímaátállás évtizedeken keresztül jelentős beruházási igénnyel jár, miközben a költségvetési prioritások és a rendelkezésre álló források évről évre változhatnak. Ezért önmagában kevés lehet meghatározni, hogy Magyarország mikorra és mennyivel csökkentse a kibocsátását: azt is biztosítani kell, hogy a szükséges pénzügyi források tartósan rendelkezésre álljanak.

„Egy klímatörvény akkor tud valódi hatást gyakorolni a gazdaságra, ha nemcsak célokat fogalmaz meg, hanem azok finanszírozásának kereteit is beépíti az államháztartás, illetve a pénzügyi rendszer működésébe” – írja Gyura Gábor [a Másfélfokon megjelent cikkében](#).

A klímaköltségeket is védené a törvény

A civil klímatörvény-tervezet egyik javaslata szerint a klímasemlegesség eléréséig az éghajlatpolitikai kiadások összege nem csökkenhetne az előző évben erre fordított összeg reálértéke alá. A cél, hogy egy-egy sürgetőbbnek látszó költségvetési igény miatt ne lehessen könnyen visszavágni a hosszú távú klímavédelmi kiadásokat.

Hasonló, hosszú távú gazdaságpolitikai célokat védő szabályok már ma is léteznek: ilyen például az államadósság túlzott növekedését meggátoló alkotmányos korlát. Gyura Gábor szerint a klímapolitikában is szükség lehet olyan szabályokra, amelyek kiszámíthatóvá teszik a finanszírozást.

A civil tervezet emellett Nemzeti Éghajlatvédelmi Alapot is létrehozna. Ez nem új adókból teremtené új forrásokat, hanem egy helyre terelné a már jelenleg is klímacélokra fordítandó bevételek egy részét, például a kibocsátási egységek árveréséből származó pénzeket. Így átláthatóbbá válhatna, mennyit és mire költ az ország, és a többéves árvízvédelmi, vízmegtartási, energiahatékonysági vagy természet-helyreállítási beruházások finanszírozása sem függne kizárólag az éves költségvetési ciklustól.

Az állami pénznek magántőkéét is kell mozgósítania

Az állami költségvetés azonban önmagában nem elegendő. A bankok, befektetési alapok, nyugdíjpénztárak és más pénzügyi intézmények hatalmas forrásokat kezelnek, ezért a klímaátálláshoz megfelelő ösztönzőkkel ezek egy jelentős részét is zöld beruházásokra lehetne mobilizálni.

A civil javaslat egyrészt arra ösztönözné a pénzügyi intézményeket, hogy mérjék fel finanszírozásuk

éghajlati hatásait és kockázatait, részesítsék előnyben a környezeti szempontból fenntartható beruházásokat, és tegyék átláthatóbbá zöld finanszírozási tevékenységüket. Gyura Gábor szerint ugyanakkor a részletszabályokat körültekintően kell kialakítani, mert uniós előírások és a Magyar Nemzeti Bank Zöld Programja révén már ma is számos hasonló követelmény létezik – ezekre építve érdemes továbblépni.

Kiemelt szerepet kaphatnának az állami pénzügyi intézmények is. Az MFB, az Eximbank és a garanciaszervezetek kedvezményes hitelekkel, garanciákkal vagy más eszközökkel olyan beruházások kockázatának egy részét vállalhatnák át, amelyek tisztán piaci alapon még nem, vagy túl drágán jutnának pénzhez. Az állam feladata ebben a modellben nem a magántőke kiváltása lenne, hanem annak bevonása.

A klímacélokból beruházási terveknek kell születniük

Hiába áll rendelkezésre több zöld finanszírozás, ha nincsen megfelelő beruházási szándék. A kibocsátások jelentős része a vállalatok és a háztartások energiahasználatához kapcsolódik, ezért az átálláshoz technológiacserére, energiahatékonysági fejlesztésekre, elektrifikációra és például az épületek szigetelésére van szükség.

A civil tervezet ezért a nagyobb vállalatok számára átállási tervek készítését írta elő. Ezekben a cégeknek nemcsak klímacélokat kellene megfogalmazniuk, hanem azt is bemutatniuk, milyen konkrét beruházásokkal érik el őket, és ezekhez milyen finanszírozás szükséges. Egy ilyen terv a bankok és befektetők számára is jóval használhatóbb alap lehet, mint egy általános, távoli klímasemlegességi vállalás.

A rendszer működését egy új Klímafinanszírozási Tanács segíthetné, amelyben a pénzügyi és klímapolitikáért felelős állami szereplők, a Magyar Nemzeti Bank, a pénzügyi szektor és más érintett szereplők képviselői egyeztetnének. A testület azt követné nyomon, hogy rendelkezésre állnak-e a klímacélok megvalósításához szükséges pénzügyi források, megfelelően működnek-e a finanszírozási piacok, és szükség esetén milyen szabályozási vagy szakpolitikai változtatásokra lenne szükség.

Az új klímátörvény pénzügyi tétje így jóval nagyobb annál, hogy mennyi közpénzt nevezünk klímavédelmi kiadásnak. A kérdés az, sikerül-e olyan szabályokat kialakítani, amelyek a költségvetést, az állami pénzügyi intézményeket, a bankokat és a vállalatokat is ugyanabba az irányba terelik – és ezzel a klímacélokat ténylegesen finanszírozható beruházásokká alakítják.

Sajtókapcsolat:

- Gyura Gábor, igazgató
- Magyar Fenntartható Befektetési és Pénzügyi Egyesület
- gabor.gyura@outlook.com

Eredeti tartalom: Másféllok

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/?p=32367>